

Методичні рекомендації

для самостійного вивчення теми

“Дотримання законодавства щодо нерозголошення інформації про викривача (дотримання конфіденційності) працівниками, що здійснюють реєстрацію повідомлення викривача”

Згідно зі статтею 1 Закону України “Про запобігання корупції” (далі — Закон) **викривач** - це фізична особа, яка за наявності переконання, що інформація є достовірною, повідомила про можливі факти корупційних або пов’язаних з корупцією правопорушень, інших порушень Закону, вчинених іншою особою, якщо така інформація стала їй відома у зв’язку з її трудовою, професійною, господарською, громадською, науковою діяльністю, проходженням нею служби чи навчання або її участю у передбачених законодавством процедурах, які є обов’язковими для початку такої діяльності, проходження служби чи навчання.

Отже, особа вважається викривачем за наявності таких умов.

1. Це фізична особа (громадянин України, іноземець, особа безгромадянства) незалежно від віку, у якої наявне внутрішнє переконання, яке впливає із її життєвого досвіду, віку, професійного досвіду, що інформація, яку вона повідомляє, є достовірною та може свідчити про факти вчинення корупційного або пов’язаного з корупцією правопорушень;
2. Особа володіє інформацією, тобто будь-якими відомостями та/або даними, які стали відомі особі, про можливі факти вчинення корупційного або пов’язаного з корупцією правопорушень;
3. Інформація є достовірною, тобто за її допомогою можна встановити реальну наявність фактичних даних про можливі факти корупційних або пов’язаних з корупцією правопорушень, інших порушень Закону;
4. Інформація стала відома викривачу у зв’язку з його трудовою, професійною, господарською, громадською, науковою діяльністю, проходженням служби чи навчання, участю у передбачених законодавством процедурах, які є обов’язковими для початку такої діяльності.

Повідомлення про можливі факти корупційних або пов’язаних з корупцією правопорушень, інших порушень Закону (далі — повідомлення) підлягає розгляду, якщо наведена у ньому інформація містить **фактичні дані**, що вказують на можливе вчинення корупційного або пов’язаного з корупцією правопорушення, інших порушень Закону, **які можуть бути перевірені**.

На практиці першими, хто стикається з повідомленнями, є співробітники підрозділів діловодства, загальних відділів, канцелярій підрозділів по роботі зі зверненнями громадян, інші підрозділи (особи), що здійснюють реєстрацію повідомлень.

В зв'язку з цим зазначеній категорії працівників статтею 53⁵ Закону заборонено розкривати інформацію про особу викривача, його близьких осіб або інші дані, які можуть ідентифікувати особу викривача, його близьких осіб, третім особам, які не залучаються до розгляду, перевірки та/або розслідування повідомлених викривачем фактів, а також особам, дій або бездіяльності яких стосуються повідомлені викривачем факти.

До конфіденційної інформації про викривача відносяться відомості, які дають можливість іншим особам його ідентифікувати, зокрема:

- 1) прізвище, ім'я, по батькові;
- 2) дата і місце народження;
- 3) місце роботи та посада;
- 4) місце проходження військової служби;
- 5) місце навчання/стажування;
- 6) відомості, які ідентифікують викривача як суб'єкта підприємницької діяльності;
- 7) сімейний стан;
- 8) адреса проживання;
- 9) номер телефону, поштової скриньки, інші персоніфіковані канали зв'язку;
- 10) зображення викривача;
- 11) інформація про акаунти викривача в соціальних мережах;
- 12) будь-які інші відомості, які дають змогу ідентифікувати особу викривача.

У разі, якщо законодавством дозволяється без згоди викривача ухвалення обґрунтованого рішення щодо розголошення інформації про викривача або інформації, яка може ідентифікувати особу викривача, викривач повинен бути повідомлений про це не пізніше ніж за 18 робочих днів до дня розкриття відповідної інформації шляхом вручення йому повідомлення про ухвалення відповідного рішення під розписку. У повідомленні про розкриття інформації про особу викривача має бути вказано коло осіб, яким буде розголошена інформація, а також підстави такого розголошення (частина 2 статті 53⁵ Закону).

Для забезпечення конфіденційності викривача керівництво державного органу, органу місцевого самоврядування, установи, підприємства, закладу, організації зобов'язано вжити таких заходів:

1) забезпечити захист внутрішніх та регулярних каналів повідомлення, зокрема впровадити систему засобів, що унеможливають несанкціонований доступ до даних, які дають можливість ідентифікувати особу викривача, а також

запобігати розголошенню інформації про викривача та його близьких осіб;

2) організувати діловодство, у тому числі електронний документообіг, у спосіб, що унеможливорює доступ сторонніх осіб до матеріальних носіїв

інформації, які містять дані, що дають можливість ідентифікувати особу викривача;

3) попередити посадових осіб, які залучаються до розгляду, перевірки (службового розслідування) повідомлення про корупцію, про необхідність дотримуватися конфіденційності викривача та про настання відповідальності за її порушення.

Чинним законодавством передбачено дисциплінарну та адміністративну відповідальність за незаконне розголошення інформації про викривача та його близьких осіб.

1. За незаконне розголошення або використання в інший спосіб особою у своїх інтересах чи в інтересах іншої фізичної або юридичної особи інформації про викривача, його близьких осіб чи інформації, що може ідентифікувати особу викривача, його близьких осіб, яка стала відома такій особі у зв'язку з виконанням службових або інших визначених законом повноважень настає адміністративна відповідальність згідно з частиною 2 статті 172⁸ КУпАП.

2. У разі наявності інформації про можливе порушення права викривача на конфіденційність, передбаченого статтею 53⁵ Закону, Національне агентство з питань запобігання корупції проводить перевірку дотримання законодавства з питань захисту викривачів, за результатами якої воно може вносити приписи з вимогою усунення обставин, що призводять до порушення прав викривача.

Наслідком реалізації припису Національного агентства з питань запобігання корупції може бути притягнення особи, винної у порушенні права викривача на конфіденційність, до дисциплінарної відповідальності.

